

Aan het einde van haar krachten zette Cornix een duikvlucht in. De berg Parnassos lag recht onder haar. Krijtwit, want de zon scheen fel, blonk het marmer van de Apollotempel tussen grijs-groene olijfbomen. Ze zag de terrassen die naar de top leidden; net traptreden voor een Titaan, al waren ze gewoon door mensenhanden aangelegd.

Dit was het middelpunt van de wereld. De navel. Twee vogels die van de verst afgelegen punten van moeder aarde naar elkaar toevlogen, ontmoetten elkaar op deze plek, in Delphi.

Ze schoot omlaag. Doelbewust hield ze de richting aan van de Heilige Weg, die als een lint van beweging en kleur tegen de terrassen omhoogslingerde. De weg was vol mensen, nu nog zo klein als stipjes. Hoe verder ze zakte, hoe duidelijker ze de mensen onder zich kon onderscheiden. En de dieren: sommige orakel-gangers hadden geiten, koeien en vogels in kooien meegenomen. Offerbeesten.

Ze was ver genoeg gedaald om geschreeuw, gelach, gehuil en gezang onder zich te horen. Aan weerskanten van de Heilige Weg lagen open winkeltjes. Kooplieden prezen luid hun goederen aan en probeerden om het hardst de aandacht van de mensen te trekken. 'Apollobeelden! Koop hier een beeld van uw zonnegod!' hoorde ze, en: 'Amfora's met schilderijen van de zonnegod! Waterdicht. Niet goed, geld terug!'

Al dat lawaai verbaasde haar. Ze had zich altijd voorgesteld dat de orakeldag in Delphi een heilige dag was. Een dag van stilte, waarop mensen nadachten over hun leven en nederig naar de tempel gingen om de zonnegod Apollo raad, genezing of een gunst te vragen. Maar in werkelijkheid leek het hier op een markt. Wilde heel Griekenland soms vandaag het orakel raadplegen?

Vlak boven de mensen hing ze nu. Haar vleugels deden pijn van de reis over vlaktes, bergen en zeeën. Tweemaal was ze de richting kwijt geweest. Het was niet gemakkelijk om een vogel te zijn. Om

rekening te houden met rukwinden en luchtstromen en te weten dat de vijand zich boven, onder of naast je kon bevinden. Kijk, daar trokken alweer een paar van die vervloekte adelaars cirkels door de strakblauwe lucht.

Waar moest ze gaan zitten? Aansluiten achter aan de rij was wel beleefd, maar niet verstandig. Ze zou zonder pardon onder de voet worden gelopen.

Omdat ze niet op dezelfde plek in de lucht kon blijven stilhangen, en moe was, zo moe, legde ze haar lot in handen van de goden. Ze hield op met denken, vouwde haar vleugels dicht en plofte neer waar ze neerkwam.

Het was op een hoofd.

‘Je vindt het toch wel goed dat ik hier even bijkom?’ vroeg ze aan het hoofd.

De jongen van wie het hoofd was, schokte van schrik. In een reflex haalde hij uit naar de bonte kraai, die daardoor klapwiekend op zijn schouder tuimelde.

‘Niet slaan,’ hijgde Cornix. ‘Ik doe je niks. Cornix is mijn naam. En jij bent...?’

De jongen rekte zijn nek uit om het beest te kunnen aankijken. ‘Je hebt blauwe ogen,’ zei hij. ‘Ik wist niet dat er sprekende kraaien met blauwe ogen bestonden.’

‘Eigenlijk ben ik ook meer een prinses. Met vleugels dan,’ zei Cornix. Ze hield haar kop scheef en keek rond. ‘Is het hier altijd zo druk?’

‘Alleen op de zevende van de maand, als het orakel spreekt,’ antwoordde de jongen. ‘Op andere dagen valt het mee.’

De brede rij mensen voor hen schoof een beetje naar voren. De jongen schuifelde mee. Cornix bestudeerde hem. Een arme drommel, concludeerde ze. Dat was wel te zien aan zijn versleten tuniek en zijn vieze, blote voeten.

Achter hen sloten nieuwe orakelgangsters aan.

‘Wanneer zijn wij aan de beurt?’ vroeg Cornix.

‘Als de zonnewagen aan het eind van zijn reis is, vermoed ik,’ antwoordde de jongen. ‘Wij staan hier nog uren en uren. Maak het je gemakkelijk. Niet in mijn oor pikken en niet op mijn hoofd poepen. Wat kom je hier doen bij de tempel van Apollo? De grote zonnegod danken? Of om raad vragen?’

‘Danken!’ zei Cornix verbitterd. ‘Waar moet ik voor bedanken? Voor het gemis van lippen, vingers en het lange, blonde haar waar ik altijd zo trots op was? Voor twee vermoeide vleugels? Dat ik in de grond moet rondwroeten op zoek naar wormen? Klaar ben ik! Ik voel me doodongelukkig in dit vogellijf. Het lijkt pas gisteren, dat ik at van zilveren borden. Dat een slavin mijn schouders inwreef met welriekende zalf en gekleurde linten door mijn lokken vlocht. Een sandelhouten kist vol diademen bezat ik, zo toverachtig ingelegd met groene parels en andere zeldzame juwelen alsof de vuurgod Vulcanus ze eigenhandig had gemaakt. En gewaden, geweven van de fijnste wol. Minstens één voor alle dagen van het jaar. Zelfs purperen en violette. Ach, die violette...’

De vogel zweeg een paar tellen dromerig. Opeens leek ze weer tot zichzelf te komen en ze ging verder:

‘Mijn vader is de regent van Phocis. Dus ik kon alles krijgen wat ik wilde. Nee, meer nog. Voordat ik had bedacht wat ik wilde, had papa het al gekocht. Aan vrijers had ik ook geen gebrek. Maar aan hen besteedde ik geen aandacht. Ik vond mezelf te jong, ook al was ik vijftien en oud genoeg om te trouwen. Ik trok liever op met mijn vriendinnen, vlocht bloemenkransen en maakte lange wandelingen over het strand. Ik was gelukkig, hoewel ik dat niet wist.’

‘Als je zo’n schoonheid was, waarom ben je dan nu een vogel? En niet eens een statige zwaan, maar een mottig verenhoopje?’ vroeg de jongen.

‘Pas op je woorden,’ beet de bonte kraai hem toe. ‘Jij vieze herdersjongen-zonder-sandalen! Bespot me niet. Want wis en waar-

achtig word ik ooit weer Cornix met twee armen, prinses van Phocis. En als je nu brutaal bent, laat papa je eerdaags met ijzeren ringen aan een rotsblok klinken.'

'Stil maar,' zei de jongen en hij deed weer een paar passen naar voren in de rij. 'Vertel me liever hoe je een bonte kraai bent geworden. Dat doodt de tijd terwijl wij wachten.'

'Goed dan,' zei Cornix. 'Maar voor alle duidelijkheid: het was niet mijn schuld. Kon ik het helpen dat ik zo mooi was?'

Het gebeurde veertien maanden geleden.

Op een zijdezachte voorjaarsdag.

Je kent dat wel, niet te warm, niet te koud,
niet al te winderig, maar wel
met een lekker briesje.

Voor dag en dauw was ik op het strand,
niet eens zo ver van huis.

Ik wandelde wel vaker langs de
branding, voor de bewoners
van Phocis wakker werden.

Ik hield van het ongerepte strand,
zonder spoor van mens of dier
(behalve mijn eigen voetstappen dan).

Ik verzamelde graag schelpen.

Neptunus, heerser van de zee,
smeet ze 's nachts met handenvol in 't zand.

Ik nam ze mee naar het paleis.

Daar stond een ebbenhouten larnax
waarin ik ze bewaarde. Van alle soorten een.

Want ook al kon ik krijgen wat ik wou,
ik had niettemin wel oog voor de natuur.

Die ochtend merkte ik dat ik niet

alleen was. Een man kwam op mij af,
niet onknap, maar wel ongewoon,
met een blauwachtige huid.
Nevelgrijze ogen had hij.
Op zijn rechterschouder groeiden
zeepokken. Strengen zeewier hingen in zijn haar.
Over het strand had ik hem niet zien aankomen.
En toen ik zag dat zijn voetafdrukken
uit zee kwamen, begreep ik dat
ik met een zeegod te maken had.
Neptunus zelf kon het niet zijn.
Want deze man was jong en had geen baard.
Met trage stappen kwam hij op mij af.
Ik liep niet weg omdat hij vriendelijk lachte.
Toen hij vlak voor me stond, stak hij
me een schelp toe. Van een zeldzaam soort,
doorzichtig als glas. Ik dacht dat het
geen kwaad kon, hem aan te nemen.
Op het oppervlak dansten kleurtjes.
Ik hield mijn adem in.
Wat wilde ik deze schelp graag
in mijn kistje leggen.
'Voor jou, Cornix,' zei de zeegod.
'Voor jou heb ik gezocht naar het allermooiste
uit de zee. Ik dacht het gevonden te hebben.
Maar de schoonheid van de schelp
verbleekt naast die van jou. Jij bent mooier
dan de liefdesgodin Venus zelf.
Gooi die schelp maar weg.
Mijn geschenk lijkt een belediging.
Gooi weg dat ding!'
Ik klemde de schelp tegen me aan.

‘Ik heb nog nooit iets mooiers gezien,’
sputterde ik tegen. Eindelijk durfde
ik hem recht aan te kijken.
‘Hoe kent u mijn naam?’
De blauwe zeegod kwam zo dichtbij
dat wij dezelfde lucht inademden en zei:
‘Al maanden zie ik Cornix, ruik ik
Cornix, droom ik Cornix. Ik denk dat ik
geboren ben met jouw naam op mijn lippen.
Mijn hart doet voortdurend pijn, door jou.
Wanneer je niet op het strand bent, omdat ik
je mis. Wanneer je wel op het strand bent,
omdat je weer zult gaan.
Cornix, verdrijf mijn pijn.
Een glimlach van jou... als ik daarna
rechtstreeks naar het rijk van Hades moet,
heb ik daar vrede mee. Geef mij hoop, Cornix.
Kom, lach eens...’
Verlegen lachte ik hem toe.
Hoe moest ik weten welke krachten
ik zou ontketenen? Ik had geen verstand
van mannen en nog minder van zeegoden.
Hij ging tegen mij aan staan en
greep mijn bovenarmen vast.
Ik bedacht nog dat hij zout rook
toen hij dichtbij kwam. Ik voelde
hoe de schelp in mijn maag duwde.
De zeegod deed me pijn.
Hij kneusde mijn lippen.
Hij trok aan mijn haar.
Hij zei dat hij mij liefhad,
wel in me wilde kruipen.

Ik werd bang, maar
kon geen kant op.
Hij had harde handen en
gaf geen duimbreed mee.
Ik voelde mij een visje
gevangen in een net.
Ik moest mezelf verdedigen.
Dus ik beet op zijn tong,
en ramde mijn knie in zijn...
Nou ja, je snapt wel waar.
Hij klapte dubbel van de pijn.
Van die paar tellen maakte ik
gebruik door op de vlucht te slaan.
De glazen schelp, opeens niet
meer belangrijk, smiet ik van me af.
Ik rende over het strand.
Overal naartoe, als het maar
weg was van die blauwe god.
Ziedend van woede achtervolgde hij me.
Ik durfde niet om te kijken
omdat ik daar kostbare tijd mee verloor,
maar zijn razen en tieren
kwam dicht- en dichterbij.
Ik wist dat het slecht met me
afliep, als hij me te pakken kreeg.
De kortste weg naar huis
ging door het losse zand.
Ik stak schuin over.
Fout, wist ik dadelijk.
Want ik zakte bij elke stap
tot mijn enkels weg
en kwam nauwelijks meer vooruit.

Ik kon de adem van de zeegod
in mijn nek voelen.
Schreeuwde om hulp.
Maar het strand was verlaten.
Op die zeegod na, die als een dolle stier
achter mij aan stormde.
Geen sterveling die mij kon helpen.
Gelukkig dat er ook nog hogere machten bestaan.
De godin Minerva kreeg medelijden met mij.
Toen ik wanhopig mijn armen omhoogstak,
merkte ik dat er zwarte veertjes aan groeiden.
Ik veranderde zo snel dat ik het amper kon bevatten.
Mijn handen verdwenen, mijn mond werd een snavel,
mijn benen veranderden in grijze klauwen met lange nagels.
Ik wilde verder rennen, maar mijn vleugels
(want die had ik intussen) tilden mij de hemel in.
Zo ontsnapte ik aan de blauwe zeegod.'

Cornix ging verzitten op de schouder van de jongen. 'Zo eindigde mijn trieste verhaal.'

'Zeg dat wel,' vond de jongen. 'Het lijkt me een hele schrik om plotseling in een bonte kraai te veranderen. Vreemd trouwens. Jij was het slachtoffer. En jij werd veranderd. Minerva had beter voor straf die grijpgrage zeegod kunnen omtoveren.'

'In een inktvis met acht tentakels, of zoiets. Had goed bij hem gepast,' gaf Cornix toe. 'Maar de wegen van de goden zijn ondoorgrondelijk. De goden kunnen vormen en vervormen. En niemand weet wat hen beweegt. Met een vingerknip veranderen ze je in een bloem, boom of beest. Soms om de meest onbenullige reden. Het kan iedereen overkomen. Ook jou, herdersjongen-met-lapjes-tuniek. Als een god boos op je wordt, ben je een dolfijn, een hert of een kikker, voordat je om je moeder kunt roepen. Eigenlijk heb

ik nog geboft. Ik kan praten en bewegen. Per slot van rekening had Minerva me ook in een rotsblok kunnen veranderen.'

'Pfff,' blies de herdersjongen onder de indruk. En hij schoof weer een metertje op in de rij.

Ze stonden nu vlak naast een klein tempeltje. Het fronton boven de pijlers was beschilderd in vaalrood, -geel en -blauw. Maar wat de aandacht trok, waren de hoog opgestapelde rijkdommen in het gebouwtje.

Cornix kraste hees, toen haar oog op al dat glanzende metaal viel. Gouden borden en kannen, bronzen paardjes op een voetstuk. Speren, schilden en helmen. Kisten waar de kostbaarheden aan alle kanten uitpuilden.

De jongen merkte dat de vogel op zijn schouder onrustig werd.

'Mooi hè? De schatkamer van Athene,' zei hij. 'Nadat de Atheners de oorlog van de Perzen hadden gewonnen, offerden ze deze oorlogsbuit om Apollo te danken.'

'Alle goden op een bergje,' zuchtte Cornix. 'Het is maar goed dat ik geen ekster ben. Anders kon ik er vast niet van afblijven.'

'Stelen van de god Apollo?' grinnikte de jongen. 'Jij ongelukkig spillebeentje. Alleen het idee al. De zonnegod zou je op slag veranderen in een muis. Wat zeg ik? In een luis op een muis.'

'Misschien zou Apollo het niet merken.'

'De goden zien alles. Apollo is vaak in de buurt van zijn heilighoud. Misschien vandaag ook wel. Wie weet staat hij vlak voor ons in de rij en luistert hij naar de lariekoek die uit jouw bekje rolt.'

Cornix keek eens achterom, naar links en naar rechts.

'Ha! Geen god te zien, herdersjongen-met-verbrande-neus,' zei ze.

De jongen pakte een leren zak van zijn schouder. Het uiteinde zette hij aan zijn mond. Hij nam een paar gretige slokken. 'Wil je ook iets drinken?' vroeg hij aan de vogel. Voorzichtig goot hij een scheutje water in zijn linkerhand, terwijl hij zijn vingers stijf bij elkaar kneep. Cornix sprong op zijn pols en deed zich tegoed.

De jongen hing de waterzak terug en zei: 'Wil je even aan de andere kant gaan zitten? Je nagels prikken me. En ik krijg een stijve nek omdat ik steeds dezelfde kant uit moet kijken.'

Cornix fladderde naar de andere schouder.

'Vergeet je niets?' vroeg de jongen.

'Ik zou niet weten wat,' antwoordde de vogel.

'Bedanken voor het water.'

'Prinsessen zijn niet gewend te bedanken.'

'Als ze zwarte veertjes hebben, kunnen ze daar maar beter aan wennen.'

Cornix snoof beledigd en kraste 'kre kra', met haar snavel half-dicht.

De jongen grinnikte. 'Wat doe je hier eigenlijk?' vroeg hij toen.

'Wachten tot we aan de beurt zijn, natuurlijk. Wat anders?'

'Nee, ik bedoel... waarom ben je naar het orakel gekomen? Wat is je vraag aan Apollo?'

Cornix zuchtte. 'Logisch toch? Ik wil weer eten met een lepel en een mes. 's Nachts slapen op een matras gevuld met eendendons. Mens worden.' Ze sloot haar ogen; ze dacht aan betere tijden.

'Als Minerva een vogel van je heeft gemaakt, kan Apollo je toch niet helpen?' vroeg de jongen. 'Geen enkele godheid kan de daden van een andere god herroepen. Alleen Minerva kan je weer tot mens maken.'

'Weet ik,' zei Cornix. 'Maar Minerva is kwaad op me. Je moet weten, na mijn verandering werd ik een goede bekende in de godenwereld. Ik werd Minerva's vogel voor overdag. 's Nachts was een uil haar helper, maar ik was haar favoriet. Ik bezorgde berichten. Eenmaal tot op de Olympus zelf, al herinner ik me niet hoe ik zo ver boven de wolken heb kunnen uitstijgen. Andere keren zag ik hoog vanuit de lucht of er onraad dreigde voor Minerva. Ik gaf haar een derde en vierde oog.'

'Je was een spion,' begreep de jongen.

‘Informant,’ zei de bonte kraai. ‘Aan dat woord geef ik de voorkeur. Maar het botert niet langer tussen Minerva en mij. Ze heeft me verstoten. En daarmee verspeelde ik mijn kans om ooit weer een prinses te worden.’

‘Wat heb je gedaan?’

‘Minerva vond dat ik klikte. Bspottelijk!’ sputterde de bonte kraai. ‘Ik bedoel: informeren of klikken, wie weet het verschil? Altijd was ze blij met mijn nieuwtjes. Behalve die ene keer. Ik vertelde dat de riviergod op wie ze verliefd was, al acht nachten had doorgebracht bij een paarsharige nimf. Spinnijdig was ze. Niet op hem. Nee, op mij. Pats boem, uiltje is de winnaar, kraaitje is de zondaar.’

‘Arme stakker,’ zei de jongen. ‘En wat wil je nu van Apollo?’

‘Nou kijk. Ik had bedacht... de zonnegod is een broer van Minerva. Hij kent haar door en door. Ik wil zijn voorspraak vragen. Misschien wil hij een goed woordje voor me doen. Aan Minerva vragen hoe ik weer bij haar in de gunst kom. Ik durf zelf niet meer in haar buurt te komen.’

‘Waarom niet?’ zei de jongen. ‘Zo streng kan de godin van de wijsheid toch niet zijn?’

‘Niet streng? Tss! De godin van de wijsheid, jazeker. Maar Minerva heeft meer kanten. Zij is ook godin van het handwerk, en vooral van de oorlog. Minerva kan een feeks zijn. Niet normaal! Erger dan een furie. Je ziet haar woede niet altijd aankomen, dat is zo verraderlijk. Denk maar eens aan Arachne. Wat Minerva die stumper heeft aangedaan...’

‘Arachne?’

‘Ken je dat verhaal niet? Het is anders wijd en zijd bekend. Zeelui die het uiterste randje van de wereld bevoeren, heb ik het horen vertellen. Luister en onthoud, herdersjongen-zonder-schapen. Ik zal het je vertellen. Leer van de fouten van een ander dat met de goden niet te spotten valt.’